

Проектът „Развитие на мрежата на Черноморски център за екологична информация и образование и повишаване капацитета на сдружението” се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г. www.ngogrants.bg

31 ОКТОМВРИ - МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЧЕРНО МОРЕ

21 ГОДИНИ ОТ ПОДПИСВАНЕТО НА БУКУРЕЦКАТА КОНВЕНЦИЯ

Международният ден на Черно море 31 октомври е посветен на годишнината от подписването през 1996 г. на Стратегическия план за действие за възстановяване и опазване на Черно море. Документът очертава рамката на сътрудничеството и поетите ангажименти между черноморските държави по отношение състоянието и бъдещето на Черно море и региона.

Отчитайки сериозното влошаване на екологичното здраве на Черно море, шестте крайбрежни държави: България, Грузия, Румъния, Русия, Турция и Украйна подписват през април 1992 г. в Букурещ, Румъния Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване (Букурещка конвенция), която представлява правна и дипломатическа платформа за съвместни действия. Тя влиза в сила през 1994 г.

Букурещката конвенция урежда изграждането на система от институции за постигането на нейните цели. Учреден е общ регионален междуправителствен орган, натоварен с приложението на конвенцията, Комисия за опазване на Черно море от замърсяване (Черноморска комисия), която включва висши служители от агенциите за околна среда от шестте държави, подписали конвенцията. Ежедневната координация по дейностите, свързани с прилагането на конвенцията и Стратегическия план за действие, се извършва от Постоянния секретариат на комисията в Истанбул. Изградена е система от консултативни групи и регионални центрове за действие, които предоставят консултации и изпълняват практически технически задачи. Комисията за опазване на Черно море от замърсяване работи в тясно сътрудничество с проекти и структури на ООН и ЕС.

Седемнадесет години след подписването ѝ договарящите се страни по Конвенцията ревизираха основни документи от регулативната рамка за Черно море на Министерската среща в София на 16 - 17 април 2009 г. На нея бяха приети ревизираният Протокол за наземни източници и дейности към Букурещката конвенция с ревизираните му анекси. Ревизиран беше и основният научно-практически документ за бъдещите управленски дейности - Трансграничният диагностичен анализ 2007. В него са степенувани по значение заинтересуваните страни, а проблемите са представени с причинно-следствените си връзки и бележки за липсваща информация и предлагани за решаването им дейности. Определени са и четири основни трансгранични проблеми: химическото замърсяване, промени в морските живи ресурси, промени в биологичното разнообразие, хабитати и чуждестранни видове; и свръхнасищане с хранителни вещества или еутрофикация. На срещата беше приет и новият Стратегически план за действие за Черно море 2009, който включва и отчитането на специфични биологически, химически и физически индикатори за Черно море. Систематизирането и използването на такива индикатори е важна стъпка в отчитането на промяната в състоянието на Черно море. Разработването и приемането на Регионален аварийен план за действие при нефтени замърсявания, развитието на достъпна по електронен път информационна инфраструктура с бази и метабази данни за Черно море са сред постиженията на изминалия период.

На Министерската среща в София обаче не беше одобрена желаната от множеството участници промяна в Конвенцията, която би дала възможност на ЕС да стане страна по нея. Не бяха въведени и обсъжданите основни термини, свързани с екологичното управление, както и ясно разписани ангажименти за участие на обществеността. Двадесет години след влизането ѝ в сила Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване остава единственият регионален правен инструмент, свързан с екологичната политика за Черно море.

Особено важно обаче е правителствата на крабрежните държави да се заемат активно с изработването и прилагането на национални стратегии за управлението на черноморската околна среда на базата на новия Стратегически план за действие 2009.

Ново предизвикателство за страните членки на ЕС е Директива 2008/56/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия), която влезе в сила през 2008 г. Тя представлява първият комплексен правен инструмент на ЕС, който си поставя за цел да постигне и поддържа добро състояние на околната среда в морската среда най-късно до 2020 г. и предвижда регионален подход в мерките си.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствените организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Черноморски център за екологична информация и образование и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствените организации в България.